

MASARYKOVA UNIVERZITA

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Katedra fyziky, chemie a odborného
vzdělávání

Příprava žáků SŠDOS k získání řidičského oprávnění

ZÁVĚREČNÁ PRÁCE

BRNO 2013

Vedoucí práce: Ing. Jan Děcký

Autor práce: Petr Doubek

Bibliografický záznam:

Doubek Petr: Příprava žáků SŠDOS k získání řidičského oprávnění

Diplomová práce: Brno Masarykova univerzita

Fakulta didaktických technologií 2013

Vedoucí diplomové práce: Ing. Jan Děcký

Anotace:

Ve své práci se po úvodním seznámení se školou budu zabývat možností získání řidičského oprávnění pro žáky SŠDOS v Moravském Krumlově.

Annotation:

To my thesis with after introductory word about of our school I will deal with possibility obtaining driving licence for high schooler SŠDOS in M. Krumlov.

Klíčová slova:

Závěrečná zkouška, test, jízda, komisař, auto, učitel, řidičské oprávnění, učebna

Keywords:

School – leasing, examination, test, drive, commissar, car, teacher, driving licence, classroom

Prohlášení:

prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracoval samostatně a použil jsem prameny uvedené v seznamu literatury.

V Brně

Petr Doubek

Poděkování:

Rád bych poděkoval vedoucímu práce ing. Děckému za odborné vedení a rady při zpracování mé práce.

Obsah

1)Úvod	7
2)Seznámení se školou	8
3)Skupiny řidičského oprávnění	9
4) Učební obory:	10
5) Didaktické pomůcky	11
6) Povinnost žáka před začátkem kurzu	12
7) Výuka a výcvik-rozdělení	13
8) Zahájení výuky a výcviku : (průkaz žadatele)	15
9) Znalosti žáka	16
9.1teorie	16
9.2 Znalosti žáka – praktický výcvik	17
10) Dovednosti žáka	18
11) Zkušební komisař.....	19
12) Zkoušky z odborné způsobilosti	20
13) Vyučovací hodina.....	21
14) Závěr.....	28

1)Úvod

V této práci bych se chtěl pozastavit nad problematikou získání řidičského oprávnění na SŠDOS v Moravském Krumlově. Naše škola umožňuje žákům učebních oborů, kteří mají v učebních osnovách získání příslušného řidičského oprávnění, získat toto oprávnění zcela zdarma.

Tito žáci naší školy, i když za získání řidičského oprávnění nic neplatí k tomu mají zcela odlišný přístup. Žáci oboru automechanik a autotronik, což je učební obor s maturitou zaplatí pouze částku 700,- Kč příslušnému odboru dopravy, u kterého konají závěrečnou zkoušku. Někteří žáci si tuto výhodu plně uvědomují a mají velmi dobrý přístup k výuce teorie i k výuce praktického výcviku. Tento přístup se potom plně projeví při závěrečné zkoušce, když prokazují své znalosti získané výukou. Jsou většinou hodnoceni stupněm prospěl.

Na druhé straně jsou žáci kteří tak dobrý přístup nemají a myslí si, že jim závěrečná zkouška projde i bez náležitých znalostí, které musí prokázat.

Spolupráce mezi žákem a učitelem je velmi důležitým aspektem k získání základních návyků, při výcviku řízení vozidla. Tyto návyky jsou ovšem závislé i na psychomotorických schopnostech žáka a v neposlední řadě i na genetické výbavě. Pokud bych mohl procentuálně vyjádřit spolupráci žáka s učitelem, která je v rámci přístupu žáka danému tématu, tak bych shrnul následně:

100% žáků	ve výcviku ŘMV
70% žáků	spolupracuje velmi dobře
20% žáků	jsou pasivní
10% žáků	nespolupracuje

Závěrem bych chtěl podotknout, že důvodem této situace spolupráce – nespolupráce, jsou již výše zmíněné psychomotorické schopnosti a genetická výbava každého jedince. Nemalou roli v přístupu žáků sehrává i výchova v rodinách a sociální zabezpečení.

2) Seznámení se školou

Naše škola se nachází ve městě Moravský Krumlov asi 35 km jižně od Brna. Vznikla v roce 1960 v objektu bývalého ONV Moravský Krumlov pod tehdejším názvem Zemědělské a odborné učiliště. V těchto začátcích zde byl učební obor: Zemědělec, mechanizátor pro chlapce i dívky. Odborný výcvik zajišťovalo okolí JZD. Ředitelem byl Ing. Osvald Vorel. Druhým ředitelem byl pan Jan Pelikán (1962). Třetím ředitelem se stal od roku 1979 Ing. František Dobišar. Za jeho působení došlo ke sloučení se Zemědělským odborným učilištěm Tavíkovice, kde se vyučoval obor Kovář a truhlář. Čtvrtým ředitelem od roku 1985 byl Antonín Staněk za jeho působení ve škole se uskutečnily změny jak strukturální tak v obsahu výuky. V pořadí pátým ředitelem je Ing. Jiří Psota, který školu řídí od roku 2002.

Škola během období od založení do dnešní doby vystřídala několik názvů, ředitelů i pedagogických pracovníků. V roce 1980 došlo ke sloučení tří učilišť SOU Miroslav, SOU Tavíkovice a SOU Moravský Krumlov. Postupem času a s rozvojem areálu dílen v Polánce se odloučené pracoviště v Miroslavi pak i v Tavíkovcích přestěhovala do Polánky. Nyní má škola název SŠDOS a zajišťuje vzdělání v těchto oborech.

3) Skupiny řidičského oprávnění

Každý, kdo chce řídit motorové vozidlo, musí vlastnit řidičské oprávnění.

AM – opravňuje k řízení mopedů do rychl. 45km/hod	15 let
A1 – opravňuje k řízení mopedů o objemu válců menší než 125 cm a výkon do 11 KW	16 let
A – opravňuje k řízení mot. bez omezení	21 let
B – motorová vozidla hmotnost do 3,5 t 8 míst	18 let
C – opravňuje k řízení vozidla nad 3,5 t	18 let
D – opravňuje k řízení vozidla více než 8 míst k sezení	21 let
E – přípojně vozidlo s hmotností vyšší než 750 kg	
T – opravňuje k řízení traktorů a pracovních strojů + vlek	19 let

Podskupiny ŘO jsem v této tabulce neuváděl. Od 19. Ledna roku 2013 budou v platnosti změny, a to jak ve věku, který opravňuje k řízení těchto vozidel tak i v rozsahu oprávnění. Proto jsem tento rozbor neuváděl podrobněji.

4) Učební obory:

Na SŠDOS v Moravském Krumlově působí autoškola. Tato autoškola zajišťuje výcvik řízení motorových vozidel pro žáky naší školy. Žáci učebního oboru Autotronik – 39-41-L/01, žáci učebního oboru Automechanik-23-68-H/001 mají získání sk. B, C zařazeno do učebních osnov. Tento výcvik provádíme sdruženou výukou. Tato sdružená výuka je možná jen na školách, protože školy mají od Ministerstva udělenou výjimku. V soukromých autoškolách tato možnost není. Tam musí žák absolvovat výcvik a výuku sk. B-vozidla do 3,5t, vykonat závěrečnou zkoušku a teprve následně po úspěšném složení této zkoušky se přihlásit do výuky a výcviku sk. C, nad 3,5t. Tam musí opět projít výcvikem a následně složit zkoušku. Samozřejmě pokud žák chce skupinu C. Na školách absolvuje sdružený výcvik, což spočívá v praktickém výcviku řízení obou skupin B a C a výuce teorie skupin B a C. Závěrečnou zkoušku žák vykoná složením testu z pravidel silničního provozu, je přezkoušen z technické části a vykoná jízdu vozidlem sk. B a následně s vozidlem sk. C. Tato zkouška probíhá v průběhu jednoho dne. Dalším učebním oborem, kde mají žáci možnost získání řidičského oprávnění v osnovách je obor Kovář, Podkovář 41-54-H/002.

Žáci tohoto učebního oboru mohou získat oprávnění k řízení vozidel skupiny T-traktor, což je opravňuje k řízení traktorů s vlečkou a pracovních samojízdných strojů. Po optimalizaci a následném sloučení se školou SZTŠ Ivančice se nám výčet oborů, kde žáci získávají řidičské oprávnění, rozšířit obor Kovář sk. B a obor Mechanizace a doprava sk. C. U oboru mechanizátor je to také sk. T. Podmínky pro získání těchto skupin jsou stejné jak jsem již uvedl.

5) Didaktické pomůcky

Didaktické pomůcky pro výcvik žadatelů o řidičské oprávnění stanovuje zákon č.247/2000 sb. ve znění pozdějších předpisů. Při schvalování registrace nové autoškoly schvaluje didaktické pomůcky obecní úřad s rozšířenou působností, který následně registraci, pokud jsou zákonné požadavky splněny, udělí. Mezi didaktické pomůcky patří zvláštní učebna, kde je možné provádět teoretickou výuku jak pravidel silničního provozu tak technické části. Využívají se obrazy, kde je vysvětlena technická část konstrukce, data-projektory. V neposlední řadě jsou to i modely. V neposlední řadě je žákům oboru automechanik a autotronik velkou oporou, že se na výuce praxe podílí na opravách vozidel a to je pro ně velkým přínosem ve výuce technické části řízení motorových vozidel. Snad nejdůležitější pomůckou alespoň dle mého názoru je vozidlo, na kterém se vykonává praktický výcvik. Toto vozidlo musí opět splňovat náležitosti stanovené zákonem 247/2000 sb. Na výcvik žadatelů o řidičské oprávnění se používají vozidla běžná u nás v provozu. Toto vozidlo musí mít doplněno dvojí ovládání spojky, brzdy, popřípadě i plynu. Musí být vybaveno zpětným zrcátkem pro učitele. Dále musí být schváleno odborem dopravy jako cvičné vozidlo. Montáž dvojího ovládání musí provádět akreditovaná firma, která k tomu má oprávnění. Nejbližší u nás je to pan Teichl v Ratiškovcích u Hodonína. Důležitou věcí je, že vozidlo autoškoly se musí přistavit k technické prohlídce každý rok. Vozidlo pro výcvik se u nás průběžně podle možnosti obměňují. V současné době jsou to :

Iveco- 7B3 66 -13

Daf- 4B4 91 - 16

Škoda Octavia- 4B3 74 - 74

Škoda Fabia- 2B2 99 - 11

Škoda Felicie- ZNH 37 - 00

Traktor 2 70 11- Zn -60 - 11

V těch to vozidlech se žák podrobuje výcviku pod dohledem zkušených učitelů s dlouholetou praxí.

6) Povinnost žáka před začátkem kurzu

Žák naší školy SŠDOS, který má v osnovách získání řidičského oprávnění obdrží na začátku školního roku Žádost o řidičské oprávnění. Součástí této žádosti je i lékařský posudek o zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel. Viz příloha. Na této žádosti musí žák vyplnit první stranu, kde musí uvést o jakou skupinu řidičského oprávnění již vlastní. Dále musí uvést údaje o své osobě jméno a příjmení, datum narození, místo narození, rodné číslo, státní občanství, doklad totožnosti a adresu pobytu. V závěru vyplní datum a podepíše se. Na druhé straně žádosti vyplňuje komisař záznam o zkoušce. Na druhém listu žádosti žadatel vyplní také údaje o své osobě. S takto vyplněnou žádostí navštíví lékaře, který posoudí, zda je osoba schopna, případně s jakým omezením popř. brýle, nebo neschopna řídit motorová vozidla.

V případě, že je schopen odevzdá žadatel žádost příslušné osobě v autoškole, která žádost zaeviduje opatří razítkem a evidenčním číslem.

Na naší škole se provádí zahájení žadatelů formou kurzu Lékařská prohlídka nesmí být starší 3 měsíců, v tomto případě by se žádost nemohla zaregistrovat, a žák by musel k lékaři znovu. Po zaregistrování žádosti je žák zařazen do výuky a výcviku, kde musí absolvovat minimální počet výukových hodin.

7) Výuka a výcvik-rozdělení

Výukové předměty:

PPV- výuka předpisů a provozu vozidel

OÚV- výuka o ovládání a údržbě vozidla

TZBJ- výuka teorie a zásad bezpečné jízdy

ZP- výuka zdravotnické přípravy

OP- opakování a přezkoušení

Toto je výčet předmětů, které musí žák absolvovat při výuce teorie.

Praktický výcvik- PV – ŘV

AT- autotrenažér

AC- autocvičiště

MP- minimální provoz

SP- střední provoz

PV-ÚV- praktický výcvik údržby vozidla

PV-ZP- praktický výcvik Zdravotnické přípravy

Počty hodin v předmětech

Počty hodin, které jsou uvedeny, jsou počty minimálně odučených hodin.

Podle jednotlivých skupin řidičského oprávnění se počty hodin liší. Budu se věnovat jen těm skupinám, které naše škola vyučuje.

Předměty výuky	PPV	OÚV	TZBJ	ZP	OP	celkem
Skupina B	18	2	10	2	4	36
Skupina T	18	10	10	2	4	44
Skupina RB-C	10	12	10	2	4	38

PV-ŘV

Předměty výcviku	AC	MD	SP II	SP III	PV-ÚV	PV-ZP	celkem
Skupina B	2	5	12	9	2	4	34
Skupina T	2	4	8	7	8	4	33
Skupina RB-C	0	2	8	8	4	4	26

8) Zahájení výuky a výcviku : (průkaz žadatele)

Při zahájení kurzu žák naší školy dostane průkaz žadatele o řidičské oprávnění. Na tomto průkazu žadatele musí být jména a příjmení žadatele, skupina řidičského oprávnění, na kterou žák provádí výcvik. Tento průkaz je opatřen evidenčním číslem, číslem kurzu a razítkem autoškoly. Do tohoto průkazu je zaznamenána každá hodina výcviku, kterou žák absolvuje. Žák musí mít vždy při výcviku průkaz u sebe a překládá jej učiteli. Hodiny teoretické přípravy se zapisují do třídní knihy.

9) Znalosti žáka

9.1teorie

V teoretické části si žáci naší školy SŠ DOS osvojí pod vedením učitele znalosti z ovládání a údržby vozidla.

Tyto znalosti si navíc žáci prohlubují a více se jim věnují ve svém oboru, jako například automechanik, který se tomuto problému věnuje podrobněji. Pro účely autoškoly je potřeba znát 25 otázek a odpovědí pro skupinu B a 45 otázek a odpovědí pro skupinu C a T.

Mezi základní znalost z teorie zásad bezpečné jízdy patří základní znalosti, jako je technický stav vozidla, kontrola vozidla, povětrnostní podmínky, bezpečná vzdálenost, únava a další aspekty, kterým je při výuce věnována dostatečná pozornost. Předpisy o provozu vozidla si žák osvojí znalostí zákona 361/2000sb ve znění pozdějších předpisů. Zdravotní příprava je důležitým aspektem dopravní výchovy žadatele o řidičské oprávnění. Zde si žák osvojí základní prvky první pomoci. V poslední části si žák osvojuje získání znalosti opakováním a přezkoušením pomocí zkušebních testů.

Konečné vyhodnocení provede zkušební komisař v den zkoušek a to hodnocením prospěl-neprospěl.

9.2 Znalosti žáka – praktický výcvik

Při praktickém výcviku je kladen největší důraz na ovládání a řízení vozidla. Tyto návyky začínají již při první vyučovací hodině, kdy musí učitel žákovi názorně vysvětlit a ukázat ovládací prvky vozidla, a co udělat při usednutí do vozidla. Tyto návyky si žák dále osvojuje podle počtu ujetých kilometrů a odjetých hodin. Žák v průběhu výcviku musí bezpochybně ovládat vozidlo. Učí se ze začátku na cvičišti, kde si osvojí práci se spojkou – důležitou část k rozjezdu vozidla a dále to používá k běžnému provozu. Tyto návyky se průběžně prohlubují a zdokonalují. Žák se pod dohledem učitele učí couvání, průjezdy zúženými místy, rychlým reakčním schopnostem, aby byl schopen postupně vozidlo ovládat sám.

Jak žák zvládl tuto část praktického výcviku přezkouší zkušební komisař v rámci závěrečné zkoušky. K tomu, aby žák prospěl musí bezpečně zvládnout celou jízdu tak, aby nedošlo ke kolizní situaci. Jízda musí být provedena bez zásahu učitele a v souladu se zákonem 361/2000 sb. Na závěr ji vyhodnotí komisař.

10) Dovednosti žáka

Dovednosti žáka jsou přímo úměrné jeho psychomotorickým schopnostem. Tyto schopnosti jsou velmi důležité, protože ovládání vozidla není tak jednoduché, jak se mnohým na pozorovateli zdá. Při této činnosti, jako je řízení motorových vozidel se musí žák naučit vykonávat několik činností najednou.

Jedná se především o soulad práce nohou při ovládání pedálu brzdy, plynu a spojky a součástí ovládání řízení vozidlo v požadovaném směru. Navíc musí řidič sledovat situaci v silničním provozu a reagovat na situaci, které tímto provozem vznikají. Je rozdíl mezi řidičem začátečníkem, kterému praxe schází. Tyto rozdíly se projevují jak v reakci na danou situaci, tak i řešení různých dopravních situací.

Základní znalost, které žák získá při výcviku řízení motorových vozidel musí ukázat při skládání Závěrečné zkoušky, kdy na dané situace musí správně a včas reagovat. Z těchto znalostí ho přezkouší zkušební komisař za přítomnosti učitele řízení motorových vozidel.

11) Zkušební komisař

Zkušební komisař je osoba, která provádí zkoušky z odborné způsobilosti žadatelů o řidičské oprávnění. Průkaz zkušebního komisaře může vlastnit osoba starší 25 let, která má ukončené střední vzdělání s maturitou. Dále řidičský průkaz skupiny, kterou hodlá zkoušet musí vlastnit minimálně 5 let. Musí absolvovat školení pro zkušební komisaře zakončené závěrečnou zkouškou.

Průkaz zkušebního komisaře vydává ministerstvo. Zkušební komisař zkouší pod obecním úřadem s rozšířenou působností. Tady zkouší autoškoly, které mají pod tímto úřadem schválené registrace k provozování autoškoly.

12) Zkoušky z odborné způsobilosti

Zkoušky z odborné způsobilosti žák vykonává po ukončení výcviku v autoškole, kde absolvoval minimální počet odučených hodin jak teoretického tak praktického. Autoškola přihlásí žáka k vykonání zkoušky písemně u obecního úřadu s rozšířenou působností. Žák vykonává zkoušku na skupinu nebo při sdružení výuce na skupiny, na které absolvoval výcvik. Zkouška se provádí zpravidla v jeden den. Závěrečná zkouška se provádí vykonáním testu z pravidel silničního provozu což je souhrn paragrafů zákona 361/2000sb ve znění pozdějších předpisů. V testu jsou otázky z řešení dopravních situací, dále je nutno prokázat znalost dopravních značek a zařízení a součástí testu je, 1 otázka ze zdravotní přípravy. Test obsahuje celkem 25 otázek a nabízí 3 odpovědi, z nichž pouze jedna je správná. Žák ji musí určit. Na test je možno získat maximální počet 50 bodů. Minimální počet bodů je 43, aby žák byl hodnocen – prospěl. Test se oproti minulým létům, kdy se prováděl v písemné formě pomocí papírových testů, provádí dnes na počítači. Kde žák „odklikává“ správné odpovědi. Sada 25 t. otázek je generována náhodným výběrem celkové sady otázek. Tato část zkoušky je prováděna na učebně, je to zkušební místnost úřadu obce s rozšířenou působností. Na splnění této části zkoušky má žák 30 minut. Pokud se jedná o žáka, který je dislektik a doloží k tomu lékařské potvrzení prodlužuje se tento čas na dvojnásobek. Žák se po zodpovězení všech otázek okamžitě dozví jak dopadl. Další část zkoušky je třeba z OÚV ovládání a údržba vozidla. Tato zkouška se provádí ústně. Žák si vybere 2 otázky z celkového počtu 25 otázek na skupinu B a na ty musí odpovědět. Na skupinu C a T žák odpovídá na 3 otázky z celkového počtu 45 otázek. Otázky mohou být zkoušeny i přímo u vozidla prakticky. Poslední částí zkoušky je praktická jízda. K této části zkoušky autoškola přistaví vozidla a žák provádí zkoušku autem, kterým prováděl výcvik. V úvodu zkoušky komisař žáka proškolí jak bude jízda probíhat a co bude u skupiny B a 45 minut u skupiny C. Komisař sleduje chování žáka již od nástupu do vozidla. Sleduje a hodnotí přípravu žáka před jízdou. V průběhu jízdy komisař udává směr jízdy. Hodnotí řešení dopravních situací. Vyžaduje couvání jak kolmé, tak podélné. Sleduje, jestli žák neporuší rychlost a mimo jiné jestli dává včas znamení o změně směru jízdy, pohledy do zrcátek a držení volantu. Po uplynutí limitu 30 minut komisař jízdu vyhodnotí. Každá část zkoušky je hodnocena stupněm prospěl nebo neprospěl. Toto hodnocení je vyznačeno na zadní straně žádosti. Úspěšné splnění všech tří částí zkoušky je potřebné pro získání řidičského oprávnění.

13) Vyučovací hodina

Téma: Kontrola vozidla před jízdou

Před každou jízdou se musí řidič přesvědčit je-li vozidlo technicky způsobilé provozu na pozemních komunikacích a provést kontrolu vozidla před jízdou.

Mezi úkony kontroly vozidla patří:

- 1) Kontrola celkového stavu vozidla
- 2) Kontrola kol a pneumatik
- 3) Kontrola osvětlení vozidla
- 4) Kontrola provozních náplní
- 5) Kontrola technického stavu vozidla

Kontrola celkového stavu vozidla

Řidič při příchodu k vozidlu provádí vizuální kontrolu. Tato kontrola se provádí pohledem. Pokud vozidlo stojí v garáži tak již pohledem vidím jestli z vozidla neunikají provozní kapaliny. Jejich únik by byl již vidět, protože pod vozidlem by byly kapky provozních kapalin. Tyto provozní kapaliny jsou palivo (benzín nebo nafta), olej brzdová kapalina, chladicí kapalina, kapalina do ostřikovačů, popř. olej do posilovače řízení. Pokud vozidlo stojí na parkovišti, tak tento únik je možné vidět jen pokud je suchý povrch parkoviště. Pokud by bylo po dešti tuto skutečnost nerozeznáme. Dále co je možné vizuálně zkontrolovat je čistota osvětlení. Pokud je osvětlení znečištěno sjednáme nápravu. Dále pohledem zkontrolujeme kola a pneumatiky. Šrouby, benzín pneumatiky a zahuštění pneumatik. Pokud se nám zdá, že jsou kola podhuštěna sjednáme nápravu. Zkontrolujeme čistotu čelního skla, registrační značky, která musí být čistá ze vzdálenosti 50-ti metrů a podíváním se na platnost známek STK Me. Tyto úkony kontroly provádíme automaticky při příchodu k vozidlu aniž bychom vozidlo otevřeli.

Kontrola kol a pneumatik

Pokud jsme předcházející vizuální kontrolou získali podezření, že něco není v pořádku, věnujeme se kontrole hlouběji. Když jsi nejsme jisti hloubkou drážek dezénu pneumatiky, která musí být minimálně 1,6mm a v zimě 4mm na zimních pneumatikách, zkontrolujeme toto hloubkoměrem. Může nastat případ, že pneumatika je sjetá nerovnoměrně. Na to mají vliv faktory, jako geometrie řídící nápravy. Pod pojmem geometrie nápravy rozumíme sbíhavost, rozbíhavost kol. Při špatné geometrii se pneumatiky sjíždí s vnější strany při špatné sbíhavosti. Při velké rozbíhavosti se pneumatiky sjíždí z vnitřní strany. Dalším faktorem nerovnoměrného sjíždění je špatný tlumič pérování. Pokud tlumič, který má při jízdě zajišťovat styk kola s vozovkou tuto funkci neplní dokonale, kdo se sjíždí nerovnoměrně podvozu je tzv. poskakané. Mimo jiné má tlumič pérování vliv i na bezpečnost jízdy a brzdovou dráhu vozidla. Tlak v pneumatikách má také vliv na nerovnoměrné sjíždění vzorku pneumatiky. Při přehuštění pneumatiky se sjíždí středem a při podhuštění se vzorek běhounu pneumatiky sjíždí po okrajích. Na jakou hodnotu se má pneumatika hustit najdeme v provozní knize vozidla nebo tato hodnota je Vyznačena na víčku nádrže z vnitřní strany. U některých vozidel tato hodnota bývá vyznačena na nálepce, kterou najdeme na sloupku dveří vozidla. Tuto hodnotu není potřeba znát, ale vědět, kde ji najdeme. Hodnotu huštění pneumatik uvádí výrobce vozidla. Náhradní kolo se hustí na hodnotu, která odpovídá vyššímu huštění pneumatik na vozidle. V případě defektu můžeme náhradní kolo upustit na tlak, který je potřeba.

Kontrola osvětlení vozidla

Osvětlení vozidla musí být čisté a plně funkční. Kontrolujeme světla obrysová, potkávací, dálková, brzdová a mlhová. Všechna tato světla jsou potřebná pro bezpečnou jízdu. Veškeré osvětlení jsme schopni si zkontrolovat sami. Brzdová světla zkontrolujeme tak, že couvneme ke stěně a při sešlápnutí pedálu brzdy vidíme odraz světla. Tato světla jsou nutná k upozornění řidiči jedoucího za námi, že je potřeba snížit rychlost jízdy. Proto mají větší svítivost než světla obrysová, aby si jich řidič jedoucí za námi ihned všiml a mohl začít reagovat. Směrová světla jsou nutná k tomu, abychom ostatním účastníkům silničního provozu dávali včas a zřetelným způsobem najevo, kterým směrem pojedeme. Toto znamením dává při každé změně směru jízdy. Potkávací světla musíme mít zapnuté vždy při jízdě, jak vyplývá ze zákona. Tato světla mohou být nahrazena ve dne světly pro denní svícení. Mlhová světla nám zlepšují viditelnost, a také abychom byli také viděni při jízdě v mlze. Dálková světla se mohou použít jen tehdy Pokud neoslníme jiného účastníka silničního provozu. Pokud není možná dálková světla vypnout je vozidlo nezpůsobilé provozu na pozemních komunikacích. Důležitou součástí je, znalost výměny žárovky. Jelikož jsou žárovky součástí povinné výbavy vozidla, měl by je umět dobrý řidič vyměnit. Výměna přední žárovky po odejmutí plastového krytu sundáme patici žárovky. Pak odjistíme zajišťovací pružinu, nasadíme patici žárovky a uzavřeme plastovým krytem. Zadní žárovky se mění mírným zatlačením a pootočením z žárovkového panelu.

Kontrola provozních náplní

Mazání motoru je důležitou, součástí každého motorového vozidla.

Mazání slouží k tomu, aby nedocházelo k suchému tření pohybujících se se součástí. Dále částečně odvádí teplo z motoru, snižuje hlučnost a zabraňuje korozi.

Proto je nutné stav oleje v motoru kontrolovat. Tato kontrola se provádí před jízdou. Po jízdě by olej byl rozstříkán na mazacích místech a nebylo by možné přesnou hladinu oleje změřit. Dále je nutné, aby vozidlo stálo na rovině, aby olej nebyl stečen v rohu olejové vany. Samotné měření se provádí olejovou měrkou, na které jsou vyznačeny rysky minimum a maximum. Mezi těmito ryskami se musí hladina oleje pohybovat. Postup měření se provádí tím způsobem, že měрку vysuneme, otřeme do hadříku a opětovně zasuneme. Po vytáhnutí měřky je vidět, zda se množství oleje pohybuje mezi hodnotami min a max. U běžných osobních automobilů se množství oleje v motoru pohybuje kolem 4 litrů. Jaký olej do motoru patří udává výrobce vozidla. Životnost oleje udává výrobce oleje. Pokud se tento limit tím nenajezdí je nutné také olej vyměnit po 1 roce. Olej má životnost asi 15000tis km. Při výměně oleje se mění i olejový filtr. Je nutné, aby se motor před výměnou oleje zahřál. Je to z důvodu lepšího vypuštění oleje. Funkčnost mazání je ještě navíc na přístrojové desce kontrolkou (sdělovačem) červené barvy. Na této kontrolce je vyobrazen symbol olejničky.

Funkce je taková, že při zapnutí klíčku zapalování se kontrolka rozsvítí tím poznáme, že je funkční. Po nastartování vozidla musí kontrolka zhasnout.

Pokud se kontrolka mazání rozsvítí během jízdy, je nutno zastavit a vypnout motor. Při další jízdě by hrozilo zadření motoru. Pokud je to v našich silách, zjistit a odstranit závadu. Pokud tato situace nastane úbytku oleje doplníme jej a můžeme pokračovat v jízdě. Pokud je závada složitějšího rázu odtáhneme vozidlo do servisu. Další provozní kapalina je brzdová kapalina.

Tato kapalina je důležitou součástí brzdového systému. Její kontrolu provádíme pohledem na nádržku, která je průhledná a jsou na ni vyznačeny rysky hodnot max. a min.

Pod hodnotu minima nesmí množství brzdové kapaliny klesnout. Toto je navěštěno kontrolkou červené barvy se symbolem !. Pokud množství brzdové kapaliny klesne pod tuto hodnotu rozsvítí se na přístrojové desce kontrolka s tímto symbolem červené barvy.

Druhy brzdových kapalin: Červená bod varu 140°C

Zelená bod varu 190°C

Žlutá bod varu 265°C

V dnešní době se používá jen žlutá brzdová kapalina s bodem varu 265°C. Bod varu musí být tak vysoký, protože při brzdění vznikají velké tlaky a tlakem následně teplo. Je nutné aby brzdová kapalina nezačala vařit, protože by vznikla pára což je stlačitelný plyn a pedál by se nám propadl na podlahu. Z tohoto důvodu je nutné podle údajů výrobce také brzdovou kapalinu měnit, protože na sebe váže tato kapalina vodu a k této situaci by mohlo dojít.

Další kapalinou, která se kontroluje je kapalina do ostřikovačů. Tato kapalina ve špatném počasí přispívá k bezpečnosti jízdy. Při projetí proti jedoucím vozidel a nebo při jízdě za vozidlem na mokré silnici je nutno čelní sklo ostříknout a setřít. Nádržka kapaliny je průhledná a je vidět, kolik jí ubylo.

V tomto vyučovacím bloku jsme se věnovali kompletní kontrole vozidla v úzké názornosti jsme se dotkli i souvisejících problémů, které je ovšem nutno probrat v dalších hodinách.

Seznam příloh:

- 1) Žádost o řidičské oprávnění
- 2) Lékařský posudek o zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel

Použitá literatura:

1) Autoškola pohodlně – Zdeněk Schröter

2) Zákon 247/2000Sb.
361/2000Sb.

14) Závěr

Závěrem bych chtěl poznamenat, že problematika získání řidičského oprávnění je daleko širší než jsem v této práci obsáhl. Chtěl bych, jen vyzdvihnout to, že žáci naší školy SŠDOS Moravský Krumlov mají k získání řidičského oprávnění velkou výhodu. Touto výhodou je, že když se učí v oborech automechanik a autotronik tak své znalosti mohou využít i k získání řidičského oprávnění. Další výhodou je, že žáci za získání řidičského oprávnění neplatí – mají ho zdarma.

Sumar:

In closing I'd like to note that the problems of obtaining a driving licence are much wider than I'd contained in this work. I'd just like to highlight that the pupils of our school, SŠDOS Moravský Krumlov, have a big advantage during the obtaining the driving licence. The advantage is that the students of mechanic's branch can use their knowledge to get it. In addition, our students don't pay for getting the driving licence – it's free of charge.